

COMUNICAT STAMPA

Proiet „Mejes“ per l mantenimënt di luesc da paur storics nvià via

L Museum Gherdëina à nvià via na lingia de ancuntesdes y ie tl lëur de jenië ca na mostra itineranta de fotografies y la publicazion de n liber artistich di mejes

Ntujiasmé per la belëza y l valor di mejes storics y tl medemo tēmp ti pité aiut a si patrons per i manteni: Chisc ie i travers dl proiet „Mejes de Gherdëina – La memoria de na cuntreda“ che se basa su na idea dl architēt Wolfgang von Klebelsberg, la cherta di mejes dl Museum Gherdëina y fotografies de Václav Šedý. L proiet dl Museum Gherdëina ie pià via cun na lingia de ancuntesdes cun patrons nteressei, representanc dla lies di paures de Gherdëina, dla cultura y dla politica.

Da cēnc d’ani ani incà caraterisea i mejes la cuntreda culturela de Gherdëina, la plu vedla cēses da paur che se à mo manteni ie dl tredejem secul. Ma scebēn che i mejes ie architeticamēnter unics tla cuntreda y de gran valor storich per la valeda scumparēsc chisc vedli luesc da paur do y do. La rejons ie la mudazions economiches y sozieles, ma nce la deficulteies y la cēria finanzia la canche la va de adaté la vedla cēses y tublëi ai bujēns dal didancuei.

Chēsc svilup ie plutosc festidient: di 540 mejes y di 487 tubei documentei sun la cherta di mejes dl Museum Gherdëina curespuend ncueicundi manco de n terzo ala cundizions dl patrimone uriginel. Cun uni vedla cēsa da paur o vedl tublà che vēn trat ju o spustà sfantel n toch de storia culturela de Gherdëina y chēsc ie na perduda definitiva per la valeda, si abitanc y si cultura materiela.

Crissa de soluzions cun patrons y autoriteies

Per crí alternatives a chēsta sanlasceda à l Museum Gherdëina, n culaburazion cun l architēt Wolfgang von Klebelsberg, che ie spezialisà sun l mantenimënt de frabicac storics, metù a jì l proiet „Mejes – La memoria de na cuntreda“ che vēn susteni dai chemuns de Urtijëi, Santa Cristina, Sëlva y Ciastel y dala Region Trentin-Südtirol, dala Repartizion Cultura ladina, dala Cassa Raiffeisen de Gherdëina y dala Fundazion Cassa dl Sparani de Bulsan. “Ulon ti mustré ala jēnt de Gherdëina ce richēza che i mejes reprejentea” tlarēsc i responsabli dl proiet. “Perchël ulons nce mustré su i problems ogetifs che se porta pro pra l mantenimënt di mejes y cialé de crì troies puscibli tl dialogh danter patrons y autoriteies.”

Purté pro a na bona culaburazion danter la istituzions cumpetēntes per l’agricultura, la cultura y la scunanza di bēns culturei, i esperc dl mantenimënt dla frabiches storiches y i patrons de chēsta frabiches ie perchël una dla trëi seves dl proiet. “Rujenan i uns cun i altri

dëssel unì mustrà su soluzions per l mantenimënt y puscibilteies de alesiramënt“, tlarësc l Museum Gherdëina.

Mostra itineranta y catalogh

La segunda seva dl proiet ie na mostra cun fotografies a blanch y fosch dl fotograf d'architettura de Milan, l cunesciù Václav Šedý. Ti mënsch passei àl vijità ntëur 70 mejes storics te duc i cater chemuns de Gherdëina y à fotografà aspec architetonics y dl paesaje, crian imajes de marueia dla belëza dl'architettura da paur storica. Per Václav Šedý mpermët la raprezentazion dla forma architetonica tla fotografies de fé luné ora l valor estetich y storich, purempò iel tler per Šedý che la imajes ne dëssa nia sostituì te nosta cuscienza i mejes nstësc ajache si nravisamënt tla cuntreda ie fundamentel per la identità culturela.

La prima tapa dla mostra itineranta che vën realiseda cun l “studio exhibit” de Vienna, unirà giaurida ai prims d'agost tla Cësa de Cultura a Urtijëi. La fotografies sarà po da udëi iló nchin al scumenciamënt dl 2020, canche la mostra jirà inant si streda tres l'Elpes y pra i Politecnici nteressei.

La mostra sarà acumpanieda da n catalogh te cater rujenes tla forma de n bel liber d'architettura ilustrà che unirà publicà dal editëur renumà de Milan “Officina Libraria”. “Cun chësc catalogh dëssel unì adressà n publich mo plu lerch che vën tët ite a pensé do sun l daunì dl'arpejon di mejes da paur te Gherdëina y plu n general te dut l raion dla Elpes”, dij la diretëura dl Museum Gherdëina Dr. Paulina Moroder.

Revalutazion y cunscidrazion

Ala fin dla finedes vala pra l proiet “Mejes de Gherdëina – La memoria de na cuntreda” de avisé l'atenzion de viers dla richëzes cultureles, architetoniches, etnografiches y archeologiches che ie njupedes ti vedli mejes. “I mejes ie na sort de archif storich y demografich tridimensciunel dl nridlamënt dla valeda” dij l architët Wolfgang von Klebelsberg. Perchël dëssa na cumpëida pusciblmënter granda de persones unì sensibiliseda per si mantenimënt y chël nia mé tres nrescides scientifiches ma nce tres n azes visuel-emoziunel. “Cie che nes stà a cuer”, dij chi che mët a jì l proiet, “ie na cunscidrazion dl valor culturel y tl medemo tëmp dla problematica dut ntëur cumplcheda ma de gran atualità storich-culturela.”

Per deplù nformazions

Dr. Paulina Moroder
Diretëura dl Museum Gherdëina
Tel. +39 338 6040477
E-mail: p.moroder@museumgherdeina.it

Arch. Wolfgang von Klebelsberg
Architet
Tel. +39 335 5457580
E-mail: wolfgang@vonklebelsberg.it